

**Excelențele voastre,
Doamnelor și domnilor,**

Este o mare onoare și o deosebită plăcere pentru mine să particip la lucrările acestei conferințe și, mai ales, să mă adresez dumneavoastră într-o problemă atât de importantă, vitală pentru societatea noastră și, din păcate, încă actuală: necesitatea intensificării eforturilor luptei împotriva corupției.

Nu o să vă spun nimic nou prin faptul că fenomenul corupției reprezintă un flagel deosebit de grav pentru orice societate, favorizând interesele unor particulari, mai ales în aria economică, cu afectarea implicită a intereselor colective, prin însușirea, deturnarea și folosirea resurselor publice în interes personal, ocuparea unor funcții publice prin relații preferențiale, încheierea unor tranzacții prin eludarea normelor morale și legale.

Diversificarea continuă a formelor de manifestare a acestui fenomen, împreună cu tendințele de globalizare, fac din corupție o adevărată amenințare la adresa democrației și a securității statului.

Cu câțiva ani în urmă, țara noastră a pășit, credem noi, pe calea ireversibilă a combaterii corupției, adoptând legi, ratificând convenții, creând structuri specializate și apelând la instituții și organisme internaționale cu expertiză în acest domeniu.

În pofida unei evoluții mai lente decât fusese inițial preconizată, România a obținut în ultimii 2-3 ani, treptat, dar sigur, rezultate în combaterea corupției, rezultate care sunt, de altfel, reținute ca atare în ultimele rapoarte întocmite de Comisia Europeană în ceea ce privește evoluțiile înregistrate de țara noastră în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare. Toate aceste rezultate ne îndreptățesc să afirmăm că România este o țară care a abordat combaterea corupției într-un mod sistematic, cu un cadru legislativ și instituțional coerent, stabil de-a lungul timpului, care începe să-și arate roadele.

Onorată asistență,

Mă aflu în fața dumneavoastră azi, în calitate de președinte al celui mai înalt for jurisdicțional național: Înalta Curte de Casație și Justiție, care, potrivit Constituției, poartă principala responsabilitate în ceea ce privește îndeplinirea justiției în România.

Rolul instanței supreme conferit de dispozițiile constituționale în ceea ce privește îndeplinirea justiției îi oferă, implicit, acesteia o poziție aparte în cadrul construcției instituționale dedicată luptei împotriva corupției.

Conștientă de importanța rolului jucat în cadrul procesului de combatere a corupției, Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat în mod deosebit invitația adresată de Ministerul Justiției de a participa la implementarea Strategiei Naționale Anticorupție pe perioada 2012 – 2015, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 215 din 20 martie 2012, precum și de a participa în viitorul mecanism de monitorizare al acesteia.

Mai mult, propunându-și să acționeze complementar și conjugat cu celelalte instituții publice ce au responsabilități în domeniul justiției, pentru a întări integritatea în sistemul judiciar, ca parte a unui efort coordonat în cadrul noii strategii naționale anticorupție, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin președintele său, a semnat la data de 25.10.2012, alături de președintele CSM și de prim-adjunctul Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, **Declarația comună** a Consiliului Superior al Magistraturii, Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Ministerului Public de aderare la valorile fundamentale, principiile și mecanismul de monitorizare al Strategiei Naționale Anticorupție.

Doamnelor și domnilor,

Vreau să profit de prezența mea la această conferință pentru a vă asigura de faptul că dincolo de implicarea în derularea proiectelor și strategiilor adoptate în domeniul luptei anticorupție, Înalta Curte de Casație și Justiție, ca instituție aflată în vârful sistemului judiciar din România este, mai mult ca niciodată, conștientă de faptul că integritatea acestui sistem reprezintă cheia de boltă a reușitei luptei împotriva flagelului corupției, care a măcinat de prea multă vreme societatea românească.

Integritatea sistemului judiciar se construiește pe profesionalismul, dar mai ales pe moralitatea judecătorilor și procurorilor, repere fără de care nu putem beneficia de încrederea semenilor noștri în actul de justiție înfăptuit. În același timp, principiul fundamental al cooperării judiciare în cadrul Uniunii Europene, concretizat, spre exemplu, în recunoașterea reciprocă a hotărârilor judecătorești este, la rândul său, fundamentat pe încredere, astfel încât, un deficit de încredere are repercusiuni directe asupra capacității României de a funcționa ca partener cu drepturi depline în cadrul Uniunii.

Iată de ce este atât de important ca fenomenul corupției să fie stârpit în primul rând din cadrul sistemului judiciar, acesta fiind, de altfel, și motivul pentru care am apreciat că implicarea instanței supreme, alături de celelalte instituții publice ce au responsabilități în domeniul justiției în implementarea Strategiei Naționale Anticorupție, este mai mult decât necesară, ea venind în completarea tuturor celorlalte mecanisme interne specifice sistemului de justiție, prin care este asigurată menținerea integrității acestui sistem.

Eradicarea corupției din sistemul judiciar este cu atât mai importantă cu cât acest sistem asigură în cele din urmă, prin aplicarea sancțiunilor legale, finalizarea eforturilor întreprinse de toate celelalte structuri ale societății democratice, în combaterea fenomenului de corupție.

Desigur, și sub acest aspect rolul instanței supreme este unul deosebit de important, Înalta Curte de Casație și Justiție, ca instanță de ultim grad, asigurând judecarea și condamnarea definitivă a celor mai grave fapte de corupție și în special a faptelor de corupție săvârșite la cel mai înalt nivel al organizării statale.

Ca președinte al acestei instanțe, am avut deosebita satisfacție să constat că în ultimele rapoarte Comisia Europeană a apreciat pozitiv eforturile depuse de Înalta Curte de Casație și Justiție în realizarea acestui obiectiv. Astfel, Raportul din 18 iulie 2012 a remarcat acțiunile întreprinse de Înalta Curte de Casație și Justiție menite să accelereze judecarea cazurilor de corupție la nivel înalt, acțiuni care, în opinia Comisiei Europene, au început să remedieze una dintre problemele majore care

limitează acțiunile disuasive de combatere a corupției. De asemenea, în același raport a fost evidențiat, ca aspect pozitiv, faptul că Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat în cursul anului 2012 hotărâri împotriva unor persoane chiar și când acestea au deținut cele mai înalte funcții și au exercitat cea mai mare influență politică în stat.

Evidențierea rolului pozitiv jucat de instanța supremă, în ceea ce privește îndeplinirea de către România a condiționalităților impuse în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare, a fost făcută de către Comisia Europeană și în cuprinsul Raportului din 30 ianuarie 2013, în cadrul căruia s-a reținut faptul că: *„Abordarea Înaltei Curți în ceea ce privește dosarele de corupție la nivel înalt a continuat să se caracterizeze printr-un grad binevenit de administrare proactivă a cauzelor. ICCJ a raportat progrese semnificative în gestionarea dosarelor de corupție la nivel înalt, înregistrându-se o scădere de la 28 la 10 cauze pendinte, precum și o creștere a numărului de cauze soluționate în primă instanță. În dosarele în care inculpații au fost condamnați s-a adoptat, de asemenea, în continuare, o abordare mai proporțională și consecventă a pedepselor. Rezultatul este acela că justiția este percepută ca îndeplinindu-și mai eficient rolul disuasiv.”*

Doamnelor și domnilor,

Dacă la începutul alocuțiunii mele m-am adresat dumneavoastră în calitate de președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, la final vreau să vă împărtășesc câteva gânduri în calitate de simplu judecător, care și-a dedicat întreaga viață profesională ideii de dreptate și care și-a concentrat toate eforturile pentru asigurarea supremației legii în cadrul tuturor relațiilor sociale.

Corupția este un fenomen perfid, de natură a ataca una din cele mai importante valori ale unei societăți: încrederea în instituțiile statului și, nu în ultimul rând, chiar încrederea în semenii noștri.

Așa cum menționeam și la începutul acestei intervenții, încrederea este una din pietrele de temelie pe care se bazează construcția statului democratic și, în cadrul acestuia, în special construcția sistemului judiciar. Fără această temelie întregul eșafodaj se prăbușește.

Singura soluție pe care personal, ca profesionist al dreptului de peste 30 de ani, o văd viabilă, în ceea ce privește procesul de reconstruire a încrederii populației în capacitatea statului de a asigura buna îndeplinire a funcțiilor sale democratice, este aducerea la lumină a celor mai ascunse și, eventual protejate, fapte de corupție, și mai ales aplicarea corectă, dreaptă dar și intransigentă a legii tuturor celor care se fac vinovați de săvârșirea unor astfel de fapte.

Iată de ce am susținut întotdeauna că nimeni, dar absolut nimeni nu poate fi protejat atunci când încalcă legea. Toți trebuie să răspundem în mod egal în fața legii. Nimeni nu poate fi mai presus de lege.

Corupții și corupătorii mizează pe nepăsarea celor din jur, pe tăcerea ori complicitatea acestora. În acest context, mulți corupți sau corupători se grăbesc să acuze pe toată lumea de corupție. O vină colectivă nu poate, însă, exista, pentru că ea ar duce la anularea responsabilității.

Justiția are datoria să ne ferească de eroarea unei astfel de percepții. Trebuie să arătăm cine sunt corupții, cine sunt corupătorii și să identificăm cu certitudine vinovații.

Justiția, însă, nu poate și nu trebuie să rămână singură în acest demers. Lupta împotriva corupției trebuie dusă la nivelul tuturor celorlalte instituții ale statului, și nu numai. Ea trebuie să implice deopotrivă sectorul public, cât și cel privat, ea trebuie dusă la nivel instituțional, dar și individual, de către fiecare cetățean român în parte.

Cred cu tărie că lupta împotriva corupției trebuie să însemne o atitudine obligatorie din partea fiecăruia dintre noi în fața oricărui caz de activitate lipsită de legalitate și integritate, căci acestea, în cele din urmă, au, inevitabil, drept efect compromiterea aspirațiilor noastre ale tuturor spre o societate mai bună, mai dreaptă, mai pașnică și mai prosperă din punct de vedere economic, societate în care avem dreptul să trăim atât noi, cât mai ales copiii noștri.

În final, vreau să vă mulțumesc pentru atenția pe care mi-ați acordat-o și să doresc succes lucrărilor acestei conferințe, care, cu siguranță, va asigura nu doar o estimare cantitativă și calitativă a activităților noastre comune, dar va contribui și la identificarea unor priorități pe termen scurt și mediu în lupta, pe care este atât de important să o ducem împreună, împotriva flagelului corupției.

**PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
JUDECĂTOR DR. LIVIA DOINA STANCIU**